

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ ZÁCHRANNÝCH SLOŽEK

METODICKÝ LIST PRO UČITELE

ANOTACE:

Učební úloha je zaměřená na demonstraci praktického využití geografických informačních systémů v profesním životě (v tomto případě záchranných složek). Žáci pomocí mapové aplikace (např. Mapy.cz) vyhledají místo dopravní nehody, nejbližší nemocnici a zvolí nejrychlejší trasu sanitky k určenému místu.

KLÍČOVÁ SLOVA:

aplikace GIS, záchranné složky, dopravní situace

TEMATICKÉ ZAMĚŘENÍ:

Vzdělávací oblast, vzdělávací okruh (RVP):

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace
- Data, informace a modelování (Informatika)

Očekávané výstupy/cíle (RVP ZV): žák

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

Cíle výuky: žák

- vyhledá místo v mapové aplikaci pomocí zápisu souřadnic
- vyhledá požadované prvky v mapě pomocí vyhledávání a mapových značek
- používá nástroje měření v mapě
- naplánuje trasu a zobrazí si dopravní mapu
- na základě získaných informací volí vhodné řešení potenciálně reálného problému

Mezipředmětové vztahy: Informační a komunikační technologie: Zpracování a využití informací, vyhledání informací a komunikace

Ročník/věk žáků: 8., 9. ročník ZŠ, SŠ

Časová dotace: 30 minut

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ ZÁCHRANNÝCH SLOŽEK

METODICKÝ LIST PRO UČITELE

GI DOVEDNOSTI:

Rozvíjené GI dovednosti: čtení, použití digitální mapy

Technická dovednost: používá nástroje pro vyhledávání dat a objektů, plánování tras, měření vzdálenosti a ploch

Mapová dovednost: vyhledá data/objekty v mapě, naplánuje trasu, měří vzdálenosti a plochy

MATERIÁLNÍ A TECHNICKÉ VYBAVENÍ:

Vybavení pro učitele: počítač s připojením k internetu, webový prohlížeč, videonávod

Vybavení pro žáka: počítač s připojením k internetu, webový prohlížeč, pracovní list, videonávod

Použitý hardware: počítač, notebook, tablet nebo smartphone

Použitý software: Mapy.cz (dopravní)

METODICKÉ POKYNY:

ORGANIZAČNÍ FORMY A METODY VÝUKY

- Brainstorming – úvodní motivace na téma krizových situací
- Práce ve dvojicích – spolupráce na analytických otázkách
- Skupinová práce – kontrola výsledků
- Individualizovaná, diferencovaná výuka s přihlédnutím ke stupni schopností jednotlivých žáků – učitel dopomáhá žákům s jednotlivými kroky v případě problémů
- Frontálně-hromadná forma výuky – učitel může předvést postup práce prostřednictvím projektoru či interaktivní tabule, avšak žáci by měli zvládnout práci samostatně podle návodu
- Sebereflexe a reflexe úlohy – na závěr ohodnotí hodinu a svoji práci

POSTUP (SCÉNÁŘ)

Motivace (<5 min)

- Učitel seznámí žáky s obsahem a cílem hodiny. Tím je rozvoj dovednosti použití mapy na příkladu navigace během krizového řízení.
- Tip na brainstorming: Podle čeho můžu navádět záchranné složky, nacházím-li se v neobydlené oblasti? (čísla na sloupech veřejného osvětlení, turistických rozcestnících, ...)

Rozdělení žáků do skupin (<5 min)

- Rozdělení žáků do dvojic
- *Tip: Připravit si rozřazovací kartičky do skupin*

Seznámení žáků s dopravní mapou aplikace mapy.cz (5 min)

- Učitel předvádí prostřednictvím projektoru či interaktivní tabule postup: zobrazení dopravní vrstvy na mapy.cz.
- Ukáže, jakým způsobem vyhledávat na mapě kategorie prvků/služeb (nemocnice, restaurace, ...), jak číst informace z mapy na základě zadané trasy a vyzve žáky k samostatné práci.

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ ZÁCHRANNÝCH SLOŽEK

METODICKÝ LIST PRO UČITELE

Práce ve dvojicích (15 min)

- Žáci za pomoci dopravní mapy vypracují úkoly z pracovního listu, kde mají uvedený poměrně podrobný návod, jak mají postupovat.
- Dvojice pracují samostatně.
- *Tip: Předpokládá se znalost (učitele) se zacházením s nástroji mapy. Je tedy nutné se s nimi předem seznámit a žákům v případě potřeby ukázat jak:*
  - vyhledávat pomocí souřadnic
  - vyhledávat kategorie objektů

Prezentace výsledků, kontrola otázek (<5 min)

- Společná kontrola otázek

Odevzdání pracovních listů (<5 min)

- Žáci odevzdají pracovní list.

Závěrečná diskuse (<5 min)

- Zda se jim tato hodina jevila užitečná, jak se jim to líbilo, debata o úloze (zpětná vazba).

Alternativa: Lze volit alternativy s vyššími požadavky na řešení problému – vzdálené místo, nutnost výjezdu např. také policejních složek, nutnost vrtulníku (zjistit, kde je k dispozici atp.)

OČEKÁVANÉ PROBLÉMY:

- Žák nebude umět číst v mapě.
- Dopravní mapa je proměnlivá s časem – potenciálně rozdílné výsledky v závislosti na čase řešení úlohy.
- Problémy technického charakteru.

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI:

2. **Město:** Brno   **Ulice:** Dorných

3. **Najdi 2–3 nemocnice co nejbliže od místa nehody.**

Nemocnice 1: **Nemocnice u svaté Anny**

Nemocnice 2: **Nemocnice Milosrdných bratří**

Nemocnice 3: **Úrazová nemocnice**

4. **Pomocí nástroje „Plánování trasy“ zjistěte skutečnou nejkratší vzdálenost místa nehody od nemocnic a seřadte je od nejkratší po nejdlejší. Jako dopravní prostředek zvolte auto.**

Nemocnice 1: **2,1 km**

Nemocnice 2: **2,3 km**

Nemocnice 3: **3 km**

(Vzdálenost generovaná mapami cz se může v závislosti na dopravní situaci lišit (uzavírky, stavby atd.) – proto není toto seřazení jediné platné)